

AKTIVNOSTI DRŽAVNE GEODETSKE UPRAVE

Izrada i donošenje Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državne geodetske uprave

Na temelju zaključka Vlade RH od 1. travnja 2004. godine, Državna geodetska uprava zadužena je pojačano provoditi Program državne izmjere i katastra nekretnina u suradnji s Ministarstvom pravosuda i koordinirano s njegovim aktivnostima, te predložiti Vladi RH donošenje izmjenjene uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državne geodetske uprave kojom će se provesti reorganizacija tako da se osnuju potrebne organizacijske jedinice u Središnjem uredu Državne geodetske uprave za baze zemljiskih podataka i potrebne organizacijske jedinice u područnim uredima za katastar za geodetske poslove i preuzimanje decentraliziranih odgovornosti za provođenje Programa državne izmjere i katastra nekretnina.

Ravnatelj DGU-a imenovao je Povjerenstvo koje je izradilo Nacrt prijedloga Uredbe o unutarnjem ustrojstvu DGU-a. Vlada je donijela Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Državne geodetske uprave na sjednici održanoj 4. kolovoza 2004., a koja je objavljena u "Narodnim novinama", broj 114 od 18. kolovoza 2004. godine.

Dijana Dudok

Na temelju članka 9. stavka 2. Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina ("Narodne novine", broj 128/99) Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 4. kolovoza 2004. godine donijela je

O D L U K U

o utvrđivanju službenih geodetskih datuma i ravninskih kartografskih projekcija Republike Hrvatske

I.

Položajni datum Republike Hrvatske

- 1) Evropski terestrički referentni sustav za epohu 1989.0 (*European Terrestrial Reference System 1989*) – skraćeno ETRS89, utvrđuje se službenim nepromjenjivim i o vremenu neovisnim položajnim referentnim koordinatnim sustavom za Republiku Hrvatsku.
- 2) Elipsoid GRS80 s veličinom velike poluosni $a = 6378137,00$ m i spljoštenošću $\mu = 1/298,257222101$ određuje se službenim matematičkim modelom za Zemljino tijelo u Republici Hrvatskoj.
- 3) Položajna mreža koju čini 78 osnovnih trajno stabiliziranih geodetskih točaka čije su koordinate odredene u ETRS89, određuje se osnovom položajnog referentnog koordinatnog sustava Republike Hrvatske.
- 4) Položajnom referentnom koordinatnom sustavu Republike Hrvatske u kojem su koordinate 78 osnovnih geodetskih točaka odredene 1996. godine određuje se naziv – Hrvatski terestrički referentni sustav za epohu 1995.55 – skraćeno HTRS96.

II.**Visinski datum Republike Hrvatske**

- 1) Ploha geoida koja je određena srednjom razinom mora na mareografima u Dubrovniku, Splitu, Bakru, Rovinju i Kopru u epohi 1971.5 određuje se referentnom plohom za računanje visina u Republici Hrvatskoj.
- 2) Visinska mreža koju čine trajno stabilizirani reperi II. nivelmana visoke točnosti čije su visine odredene u sustavu (normalnog) Zemljinog polja sile teže, određuje se osnovom visinskog referentnog sustava Republike Hrvatske.
- 3) Visinskom referentnom sustavu Republike Hrvatske određenom na temelju srednje razine mora određuje se naziv – Hrvatski visinski referentni sustav za epohu 1971.5 – skraćeno HVRS71.

III.**Gravimetrijski datum Republike Hrvatske**

- 1) Referentni sustav za određivanje ubrzanja sile teže čiju osnovu čini međunarodna gravimetrijska standardna mreža (*International Gravity Standardisation Network 1971*) – skraćeno IGSN71 određuje se gravimetrijskim referentnim sustavom Republike Hrvatske.
- 2) Referentnim nivo-elipsoidom za određivanje normalnog polja ubrzanja sile teže u Republici Hrvatskoj određuje se GRS80 elipsoid s pripadajućim fizikalnim parametrima: geocentričnom gravitacijskom konstantom $GM = 398600,5 \times 10^9 \text{ m}^3 \text{ s}^{-2}$ i kutnom brzinom Zemljine rotacije $\omega = 7,292115 \times 10^{-5} \text{ rad s}^{-1}$.
- 3) Osnovna gravimetrijska mreža koju čini 6 trajno stabiliziranih točaka apsolutne gravimetrijske mreže i 36 trajno stabiliziranih gravimetrijskih točaka gravimetrijske mreže I. reda, na kojima je ubrzanje sile teže određeno u IGSN71, određuje se osnovom gravimetrijskog referentnog sustava Republike Hrvatske.
- 4) Gravimetrijskom referentnom sustavu Republike Hrvatske u kojem je ubrzanje sile teže na 42 točke osnovne gravimetrijske mreže određeno 2003. godine određuje se naziv – Hrvatski gravimetrijski referentni sustav 2003 – skraćeno HGRS03.

IV.**Ravninske kartografske projekcije Republike Hrvatske**

- 1) Koordinatni sustav poprečne Mercatorove (Gauss-Krügerove) projekcije – skraćeno HTRS96/TM, sa srednjim meridijanom $16^{\circ}30'$ i linearnim mjerilom na srednjem meridianu 0,9999 određuje se projekcijskim koordinatnim sustavom Republike Hrvatske za područje katastra i detaljne državne topografske kartografije.
- 2) Koordinatni sustav uspravne Lambertove konformne konusne projekcije – skraćeno HTRS96/LCC, sa standardnim paralelama $43^{\circ}05'$ i $45^{\circ}55'$ određuje se projekcijskim koordinatnim sustavom Republike Hrvatske za područje pregledne državne kartografije.
- 3) Koordinatni sustavi kartografskih projekcija temelje se na hrvatskom terestričkom referentnom sustavu definiranom u točki I. ove Odluke.
- 4) Za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske usvaja se projekcijski koordinatni sustav univerzalne poprečne Mercatorove projekcije (*Universal Transverse Mercator - UTM*) sukladno Sporazumu o standardizaciji "STANAG 2211" država članica NATO saveza, 5. izdanje od 15. srpnja 1991. godine.

V.

Novi službeni geodetski datumi i ravninske kartografske projekcije u službenu uporabu uvodit će se postupno.

Zadužuje se ravnatelj Državne geodetske uprave da u roku od 6 mjeseci od dana objave ove Odluke donese program uvodenja novih službenih geodetskih datuma i kartografskih projekcija u službenu uporabu.

VI.

Državna geodetska uprava zadužuje se uvesti nove službene geodetske datume i ravninske kartografske projekcije u službenu uporabu najkasnije do 1. siječnja 2010. godine.

VII.

Odluku o načinu i dinamici uvodenja kartografske projekcije iz točke IV. stavka 4. ove Odluke donijet će ministar obrane.

VIII.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Narodnim novinama".

Klasa: 931-01/04-01/01

Urbroj: 5030115-04-1

Zagreb, 4. kolovoza 2004.

Predsjednik
dr. sc. Ivo Sanader, v.r.

PROJEKT SREĐIVANJA ZEMLJIŠNIH KNJIGA I KATASTRA

U nastavku teksta navodimo provedene aktivnosti u sklopu Projekta sredivanja zemljišnih knjiga i katastra (IBRD zajam 4674-HR i CARDS darovnica TF051781) u razdoblju od 1. srpnja do 31. kolovoza 2004. godine.

Misija Svjetske banke

Misija Svjetske banke, u koju su bili uključeni gospoda Victoria Stanley (predvodnica radnog tima) i, tijekom određenih sastanaka, gospodin Andrej Bolfek (pomoćnik odvjetnika, Ured Svjetske banke u Republici Hrvatskoj), boravila je u Hrvatskoj od 5. do 8. srpnja 2004. radi naknadne misije. Glavni cilj naknadne misije bio je ispitati, u tjesnoj suradnji s djelatnicima Ureda za provedbu projekta, Državne geodetske uprave i Ministarstva pravosuda, sadašnji status akcijskog plana i napredovanje na projektu. Svjetska banka očekuje stalnu akciju u ovim područjima prije vraćanja Projekta na zadovoljavajući status. Tim Svjetske banke nastaviti će nadzirati napredovanje provedbe projekta. Tijekom posjeta ove misije pokazalo se da je Ministarstvo pravosuda poboljšalo svoju komunikaciju s drugim partnerima na Projektu – Državnom geodetskom upravom i Jedinicom za provedbu projekta. Svim partnerima na Projektu čestitali su na dosadašnjem obavljenom radu na Akcijskom planu. Očekuje se da će se ova uspješna suradnja nastaviti.

Status projektnih aktivnosti

Komponenta A – Razvoj sustava registracije nekretnina

Šifra zadatka	Zadatak	Status zadatka
A02/2	Analiza i unos zemljivošćno-knjizičnih podataka	ZKO OS Zagreb Preoblikovano – digitalizirano 92.673 od ukupno 141.540 ZK uložaka (65,47%)
A02/3	Verifikacija podataka	ZKO OS Zagreb Verificirano 11.850 ZK uložaka (8,37% od ukupnog broja i 12,79% od preoblikovanih – digitaliziranih ZK uložaka).
A06	Hardver za OZKP i ZK odjele	Prema 2 pozivna natječaja po postupku domaće kupovine, potpisani su ugovori s tvrtkama Combis d.o.o. i LPC d.o.o. iz Zagreba, 18. kolovoza 2004. Rok izvršenja ugovora 18. rujna 2004.
		Dobiveno odobrenje Svjetske banke za raspisivanje međunarodnog konkurentnog natječaja (ICB). U tijeku oglašavanje u međunarodnom i domaćim glasilima.
A07	Softver za OZKP i ZK odjele	<i>U izvještajnom razdoblju nije bilo promjene statusa zadatka.</i>

Komponenta B – Razvoj katastarskog sustava

Šifra zadatka	Zadatak	Status zadatka
B01	Nabava vozila za OZKP, DGU i Ured za provedbu projekta	Postupak nabave bit će pokrenut u 4. kvartalu 2004.
B02	Hardver za PUK i IS DGU	Potpisana dva ugovora s tvrtkom LPC d.o.o. iz Zagreba za nabavu serverskog ormara, prijenosnih računala, laserskih pisača i usmjerivača. Isporuka je završena.
B03	Arhivski namještaj, ladičari	Potpisan je ugovor za nabavu uredskog namještaja za Ispostavu Pula s tvrtkom Rigo grupa d.o.o., Zagreb. Isporuka je završena. Potpisana je ugovor za nabavu arhivskog namještaja s tvrtkom Primat RD d.o.o., Zagreb. Isporuka je u tijeku.
B04	Uredska oprema	Potpisana je ugovor za nabavu uredske opreme s tvrtkom b.t.c. d.o.o. iz Nedelišća. Isporuka je završena.
B21	Digitalni ortofoto	U tijeku provođenje stručnog nadzora i upravljanje ugovorom za izradu 1134 lista digitalne ortofoto karte mjerila 1:5000. Izvodač su tvrtke u zajedničkom nastupu: Geodetski zavod Slovenije d.d., Ljubljana, i Geodetski zavod d.d., Split. Potpisana ugovor za izradu DOF karata u mjerilu 1:5000 s tvrtkom Geofoto d.o.o. iz Zagreba, 26. kolovoza 2004. godine. Rok izvršenja ugovora 1. srpnja 2004.

B22	Vektorizacija katastarskih planova	Dobiveno odobrenje Svjetske banke na proširenu natječajnu dokumentaciju koja obuhvaća vektorizaciju 1795 listova katastarskog plana za 115 katastarskih općina. U tijeku priprema oglašavanja u međunarodnom i domaćim glasilima.
B24	Studija nacionalne infrastrukture prostornih podataka	Između 15 zaprimljenih iskaza interesa odabrana je tvrtka kojoj je upućen Poziv za dostavu ponude. Povjerenstvo je pregledalo ponudu i uputilo tvrtki zahtjev za pojašnjenje ponude. Tvrтka je 16. kolovoza 2004. dostavila pojašnjenje ponude.
B25	Kontrola kvalitete DOF-a i vektorizacije katastarskih planova	Hrvatski geodetski institut provodi kontrolu kvalitete za prvu isporuku izvršenu prema Ugovoru broj SGA/B2/NCB/03/21 za pružanje usluge izrade digitalnih ortofoto karata mjerila 1:5000 (DOF5).
B27	Skeniranje i georeferenciranje katastarskih planova	U tijeku pružanje usluga skeniranja i georeferenciranja katastarskih planova prema ugovorima sklopljenim s dva operatera.

Komponenta C – Međuinstitucijske aktivnosti i informacijska tehnologija

Šifra zadatka	Zadatak	Status zadatka
C01	Katastarske izmjere i izrada DOF-a	<p>U tijeku je provođenje stručnog nadzora i upravljanje ugovorima koji su potpisani 12. rujna 2003. za provođenje geodetsko-katastarskih usluga na izradi digitalnog ortofoto plana i katastarskoj izmjeri u svrhu uspostave katastra nekretnina i obnove zemljische knjige (katastarske izmjere) na 10 lokacija projekta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k.o. Tvrđavica Podravlje, izvođač je tvrtka Geodetski zavod d.d., Osijek - k.o. Koločep, izvođač je tvrtka Geodetski zavod geodeta d.o.o., Čakovec - k.o. Stare Plavnice, izvođač je tvrtka Geodetski zavod d.d., Osijek - dio k.o. Lički Osik i dio Široka Kula, izvođač je tvrtka Geoprojekt d.d., Buzet - dio k.o. Perušić i dio Kvarte, izvođač je tvrtka Geodetski zavod d.d., Rijeka - dio k.o. Nedelišće, izvođač je tvrtka Geoprojekt d.d., Zagreb - k.o. Savska Ves, izvođač je tvrtka Geo-Gauss d.o.o., Sveti Martin na Muri - poljoprivredne površine u Vukovarsko-srijemskoj županiji, izvođač je tvrtka Geodetski zavod d.d., Osijek - dio k.o. Struge – naselje Kobiljača, izvođač je tvrtka Geodata d.o.o., Split - k.o. Petrčane, izvođač je tvrtka Geodetski zavod d.d., Rijeka. <p>Do 31. kolovoza 2004. proveden je stručni nadzor i odobrena isplata računa za ukupno sedamnaest ispostavljenih obračunskih situacija, u ukupnom iznosu od 3,6 milijuna kuna.</p>

C01	Katastarske izmjere i izrada DOF-a	<p>U tijeku je provođenje katastarskih izmjera na 4 lokacije za koje su ugovori potpisani 27. veljače 2004.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za k.o. Zaton i Sustjepan s tvrtkom Geodetski zavod d.d., Split - za dio k.o. Kučan s tvrtkom Zavod za fotogrametriju d.d., Zagreb - za dio k.o. Jagnjedovec s tvrtkom Geoprojekt d.o.o., Zagreb - za dio k.o. Luka, dio k.o. Žman i dio k.o. Dragove s tvrtkama Cadcom d.o.o., Zagreb, i Dagor d.o.o., Klanjec, u zajedničkom nastupu. <p>Do 31. kolovoza 2004. proveden je stručni nadzor i odobrena isplata računa za ukupno <i>sedamnaest</i> ispostavljenih obračunskih situacija, u ukupnom iznosu od <i>3,6 milijuna kuna</i>.</p>
		<p>Po odobrenju Svjetske banke na natječajnu dokumentaciju za katastarske izmjere na 4 lokacije objavljen je međunarodni konkurentni natječaj (ICB). U tijeku ocjena ponuda.</p>
C05/1	Priprema sustava BZP-a	Izrađen je Pravilnik o ustrojstvu i djelovanju BZP RH.
C05/2	Razvoj sustava BZP-a	
C06	Kontrola kvalitete katastarskoga kartiranja i sustavne registracije	Hrvatski geodetski institut proveo je kontrolu kvalitete projekta snimanja u svrhu izrade digitalnog ortofoto plana mjerila 1:2000 za 7 ugovora.

Komponenta D – Upravljanje projektom, razvoj sustava

Šifra zadatka	Zadatak	Status zadatka
D01	Razrada vrsta i sadržaja usavršavanja za MP i DGU	<p>Pokrenuta su odvojena nadmetanja za MP i DGU:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izrada programa pravne edukacije za MP - izrada programa stručne edukacije (trening trenera) i izrada programa za voditelje (menadžment trening) u DGU. <p>Natječaji su u tijeku.</p>
	Edukacija	<p><i>Engleski jezik</i></p> <p>U tijeku su pripreme za nastavak tečajeva engleskog jezika za polaznike iz MP-a, Općinskih sudova, DGU-a, Gradskog zavoda za katastar i geodetske poslove Grada Zagreba i Ureda.</p>
	Oprema za obuku za MP (Pravosudna akademija)	U tijeku je revizija tehničkih specifikacija od strane PA.
D03	Provjeda kampanje informiranja javnosti	Tehnička i natječajna dokumentacija pripremljena, u tijeku ishodenje suglasnosti od SB-a za dopunjenu dokumentaciju.

D04	IT/IM strategija	
D05	IT/IM strategija-eksplana na strategiju komunikacijske tehnologije	U tijeku je dopuna Opisa obveza i ishodenje suglasnosti Svjetske banke.
D09	SIDA-švedski projekt	Počela je druga faza suradnje u okviru SIDA-švedskog projekta IT studijskim putovanjem za stručnjake iz MP-a, DGU-a i Ureda.
	Odabir direktora Ureda	Provoden je postupak odabira. Ugovor će biti sklopljen 1. rujna 2004.
	Odabir stručnjaka za informacijsku tehnologiju u Uredu	Oglašen Poziv na iskazivanje interesa. Provoden postupak odabira. Potpis ugovora planiran za 30. rujna 2004.
	Odabir prevoditelja u Uredu	Prevoditelj je odabran. Ugovor je sklopljen 9. kolovoza 2004.

Informacija o ugovorenim poslovima Državne geodetske uprave od 1. lipnja 2004. do 31. kolovoza 2004. godine (svi su iznosi bez PDV-a)

Zadatak i sadržaj	Naručitelji Vrijednost	Izvoditelj Datum potpisa Rok
Izmjera poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu RH na području Grada Grubišno Polje	DGU, Bjelovarsko-bilogorska županija i Grad Grubišno Polje 130.900,-	KREMEN d.o.o., Čazma, A.G. Matoša 14 03.05.2004. 03.09.2004.
Izmjera poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu RH na području Općine Gornji Bogićevci	DGU i Općina Gornji Bogićevci 91.000,-	GEOKOD d.o.o., Sl. Brod, Matije Gupca 30 04.05.2004. 04.07.2004.
Izrada digitalnoga katastarskog plana Općine Gornji Mihaljevac	DGU i Općina Gornji Mihaljevac 99.200,-	GEO-GAUSS d.o.o., Čakovec, Svetojelenska 18 28.05.2004. 28.12.2004.
Izmjera poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu RH na području Općine Nova Rača	DGU, Bjelovarsko-bilogorska županija i Općina Nova Rača 277.751,-	Zajednički ured Dejan Posavec i Damir Kovačević, Bjelovar, I.V. Trnskog 22 GEODETIKA d.o.o., Zagreb, Z. Furttingera 1 01.06.2004. 01.01.2005.
Izmjera poljoprivrednog zemljišta na području Grada Čazme	DGU, Bjelovarsko-bilogorska županija i Grad Čazma 243.760,-	Geooperativa d.o.o., Zagreb, Gorjanska 18 Reper d.o.o., Zagreb, Av. Dubrovnik 10 28.06.2004. 28.02.2005.

Izrada digitalnog ortofoto plana na području Grada Dubrovnika	DGU i Grad Dubrovnik 571.120,-	Zavod za fotogrametriju d.d., Zagreb, Borongajska cesta 71 14.07.2004. 14.10.2004.
Tehnička reambulacija k.o. Centar i k.o. Trešnjevka	DGU i Gradske poglavarstvo Grada Zagreba 453.750,-	Vještačenje Bajilo d.o.o., Zagreb, Rebar 145 22.07.2004. 22.10.2004.
Izrada digitalnog katastarskog plana Grada Križevaca	DGU i Grad Križevci 125.580,-	GEO-GAUSS d.o.o., Čakovec, Svetozrelska 18 26.07.2004. 26.01.2005.
Izrada digitalnih ortofoto karta u mjerilu 1:5000 (DOF5) za područje Istarske županije	Istarska županija i DGU 1.289.310,-	Geofoto d.o.o., Zagreb 28.07.2004. 28.11.2004.
Izrada digitalnih ortofoto karta u mjerilu 1:5000 (DOF5) za područje otoka Krka	Ponikve d.o.o., Krk i DGU 146.025,-	Geofoto d.o.o., Zagreb 28.07.2004. 07.09.2004.
Izrada digitalnih ortofoto karta u mjerilu 1:5000 (DOF5) iz Projekta srednjivanja zemljinih knjiga i katastra	DGU 1.983.300,-	Geofoto d.o.o., Zagreb 26.08.2004. 26.06.2005.
Izgradnja i uspostava Web-portala za pristup bazi podataka stalnih točaka geodetske osnove	DGU 190.000,-	Gisdata d.o.o., Zagreb 23.04.2004. 23.02.2005.

OBAVLJANJE GEODETSKIH POSLOVA

Povijesni prikaz

Godine 1961. odlukom *Izvršnog vijeća Sabora* NR Hrvatske osnovani su zavodi za izmjeru zemljišta u Splitu, Rijeci, Zagrebu i Osijeku te Zavod za fotogrametriju. Osim Zavoda za izmjeru zemljišta u Zagrebu, poslije Geozavoda, tvrtke djeluju i danas kao trgovacka društva: Geodetski zavod Split d.d., Geodetski zavod Osijek d.d. i Geodetski zavod Rijeka d.d. Tvrtke su prošle proces pretvorbe, u privatnom su vlasništvu dioničara. One su, uz Zavod za fotogrametriju d.d., Zagreb, okosnica razvoja geodetske operative u Hrvatskoj.

Na temelju *Zakona o premjeru i katastru zemljišta* iz 1968. g. ondašnje *Izvršno vijeće Sabora* i skupštine općina mogli su osnovati radnu organizaciju za provedbu izmjere i izradu katastra zemljišta. Istim zakonom omogućeno je obavljanje geodetskih radova u obliku privatne geodetske djelatnosti, pa tu godinu možemo uzeti kao početak privatne inicijative u geodeziji u novijem vremenu.

Regulativom iz 1978. g. tijelo općinske uprave nadležno za geodetske poslove moglo je na području općine kao vlastitu djelatnost, uz naknadu, izrađivati ... *parcelacijske i geodetske elaborate, posebne geodetske osnove za potrebe izrade planova prostornog uređenja...* na temelju kojih će se nastale promjene unijeti u katastarski operat. Organizacija udruženog rada za izmjeru i izradu katastra zemljišta mogla se osnovati ako su osim općih uvjeta za osnivanje OUR-a ispunjeni i neki posebni uvjeti. Obavljati geodetske radove osobnim radom, samostalno u obliku zanimanja bilo je omogućeno posebnim odobrenjem tijela uprave nadležnog za geodetske poslove općine.

Nakon demokratskih promjena 1990. g. *Zakonom o samostalnom obavljanju privrednih djelatnosti* definirano je da radni čovjek (samostalni privrednik) osobnim radom obavlja privrednu djelatnost uz osnivanje radnje ili kao sporedno zanimanje, bez osnivanja radnje. Takvo obavljanje privrednih djelatnosti prijavljivalo se tijelu općinske uprave nadležnom za poslove privrede. Takva radnja se upisivala u registar. Obavljanje privrednih djelatnosti kao sporedno zanimanje upisivalo se u registar sporednog zanimanja koji su vodili nadležni općinski organi. Te osobe nisu mogle zapošljavati radnike. Tržište obavljanja poslova državne izmjere i katastra nekretnina u tom je razdoblju, dakle, bilo potpuno liberalizirano.

Današnje stanje i okolnosti

Zakonom o državnoj izmjeri i katastru nekretnina ("Narodne novine" br. 128/99) uveden je današnji sustav ovlaštenja. *Pravilnikom o uvjetima i mjerilima za davanje suglasnosti za obavljanje poslova državne izmjere i katastra nekretnina* ("Narodne novine" br. 26/00) postavljeni su uvjeti kojima fizičke i pravne osobe moraju udovoljiti da bi stekle ovlaštenje za obavljanje poslova državne izmjere i katastra nekretnina.

U listopadu 2001. g. 440 tvrtki, obrta, ureda ovlaštenih inženjera geodezije i institucija dočinili su suglasnost Državne geodetske uprave za obavljanje poslova državne izmjere i katastra nekretnina.

Radi bolje informiranosti subjekata u sustavu Državna geodetska uprava objavila je publikaciju "Geodetski informator" s podacima o ovlaštenicima. "Geodetski informator" je doživio još dva izdanja. Iste godine na osnovi članaka 87. – 92. *Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina*, koji reguliraju njezin rad, počinje s radom geodetska inspekcija Državne geodetske uprave. Primarni je zadatak inspekcije rješavanje sporova, postupanje po prijama te kontinuirana provjera uvjeta i načina obavljanja poslova državne izmjere i katastra nekretnina fizičkih i pravnih osoba.

Broj tvrtki, poslovnica, ureda ovlaštenih inženjera geodezije, institucija i javnih poduzeća ovlaštenih za poslove državne izmjere i katastra nekretnina danas se kreće oko 500 i stalno raste. Posljednjih godina opseg poslova u geodeziji u snažnom je porastu. Raste broj izrađenih geodetskih elaborata kojima ovlaštenici za stranke prijavljuju promjene u katastarskom operatu. Graditeljstvo posljednjih godina bilježi visoke stope rasta, što se odražava na povećanu potražnju za geodetskim uslugama u niskogradnji.

Međutim, zapaža se da broj ovlaštenih tvrtki raste brže od ukupnog broja zaposlenih geodeta. U najboljim vremenima zagrebački je Geozavod zapošljavao više od 100 zaposlenika. Tako velike geodetske tvrtke danas nema. Tvrtka s više od 30 zaposlenika u "geodetskim" prilikama doista je velika, a srednje velikima možemo nazvati one koje zapošljavaju više od 5-6 zaposlenika. Još uvjek nije završen proces usitnjavanja i rastakanja nekad velikih poduzeća, koja su očito bila bremenita nagomilanim problemima, preglomazna i s velikim režijskim troškovima, pa u novonastalim tržišnim uvjetima nisu uspjela opstati. Čini se da je snažno prisutna filozofija da svatko želi biti "svoj gazda", što s obzirom na narav geodetskog posla, koji je prilično individualan, i ne čudi. Bilo je slučajeva udruživanja manjih poslovnica s namjerom efikasnijeg obavljanja poslova, koji su završili ponovnim razdruživanjem.

Manji subjekti su dinamičniji, bolje reagiraju na zahtjeve tržišta i lakše se prilagođavaju turbulentnim promjenama u gospodarstvu zemlje u tranziciji kakva je Hrvatska. No, tržište traži i velike i srednje velike tvrtke, pa su pojedini ambiciozni vlasnici/direktori s takvim vizijama, opremanjem i zapošljavanjem novih radnika, počeli ostvarivati takve svoje zamisli. Današnje im okolnosti idu na ruku, s obzirom na to da posla ima dovoljno. Pokazalo se da pri većim poslovima od državne važnosti, tradicija i reference koje posjeduju "stare" i/ili "velike" geodetske tvrtke pružaju jamstvo da će posao u zadanih roku doista biti obavljen. U njihov proizvod može se imati povjerenja, jer se oni svojim ugledom "neće igrati". Također, unutar velikih tvrtki postoje unutarnja struktura, onda i kontrola. Proizvod takve

tvrtke prošao je određeni filter unutar same tvrtke. Poslovica u kojoj radi samo vlasnik, rezultat svog rada izbacuje u formi kakav je primarno napravljen.

U posljednje se vrijeme javljaju problemi da se na tržištu rada ne može pronaći dovoljno kvalitetnog i školovanoga kadra, što je u odnosu na ne tako davnu situaciju besposlice među geodetima drastična promjena.

Neki statistički podaci

Nakon dvogodišnjeg iskustva u radu i provedenih inspekcijskih nadzora u znatnom broju pravnih i fizičkih osoba, moguće je, na sada već meritornom uzorku od 74 tvrtke/ureda/poslovnice, dati odredenu ocjenu stanja sadašnje geodetske operative u Hrvatskoj.

Što je pokazala statistika? U prosječnoj geodetskoj tvrtki/poslovniči radi 5,1 zaposlenika, od kojih je 3,5 geodetskog obrazovanja. Ako se iz statistike isključe tri inspicirane "velike" tvrtke, koje zapošljavaju više od 30 zaposlenika, podaci su nešto drugačiji. U prosjeku su manje od 3 zaposlena djelatnika u tvrtki/poslovniči (2,9). Prosječno u takvim malim i srednjim tvrtkama radi 2,5 geodeta.

Samo jednog zaposlenog ima čak 34% tvrtki. S obzirom na narav posla u geodeziji – pri mjenjima je još uvijek potreban figurant, nejasno je na koji način trećina ovlaštenika obavlja geodetske poslove na terenu.

Situacija s poslovnim prostorima u odnosu na razdoblje prije deset godina znatno se popravila. Tako se na pregledanom uzorku utvrđuje da manje od četvrtine (24%) ovlaštenika posao obavlja u dijelu stana gdje živi ili u nezadovoljavajućem prostoru.

Najbolja je situacija s uredskom i računalnom opremljenosti ovlaštenika. Također, malo ih se još služi "klasičnim" geodetskim instrumentima, a skice mjerena se gotovo redovito izrađuju na računalu. *Pravilnikom o uvjetima i mjerilima za davanje suglasnosti za obavljanje poslova državne izmjere i kataстра nekretnina* nije zadan standard opreme. Potrebno je ispuniti uvjet da tvrtka ima opremu, ali se ne kaže kakvu. Ipak, zbog lakšeg i konkurenčnijeg obavljanja posla danas gotovo svi imaju zadovoljavajuću opremu, za uvjete poslova kakve obavljuju. Subjekti koji ne prate razvoj tehnologije brzo gube tržišnu utakmicu, moraju se prilagoditi ili nestaju. Razvoj tehnologije donio je geodeziji korjenite promjene, pa se obavljanje poslova državne izmjere i katastra nekretnina danas potpuno razlikuje od obavljanja geodetskih poslova prije deset ili dvadeset godina.

Nužno je također i kontinuirano školovanje i usavršavanje geodeta. Pojedine tvrtke svojim djelatnicima organiziraju i plaćaju tečajeve, što je za pohvalu. U slučaju manjih tvrtki, usavršavanje djelatnika se izražava u konačnom poslovnom rezultatu, čega vlasnici poslovniča često nisu svjesni. Sredstva uložena u obrazovanje višestruko se vraćaju.

S približavanjem 1. siječnja 2006. postaje sve važniji uvjet da tvrtka ima zaposlenog ovlaštenog inženjera geodezije, člana Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu. Od ukupno ispitanih tvrtki više od pola ili 51% ne zapošljava ovlaštenog inženjera geodezije. To je uvjet za obavljanje poslova državne izmjere i katastra nekretnina, ali je fizičkim osobama koje su do donošenja Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina bio dan petogodišnji period u kojem su trebali obaviti usklađenje, tj. zaposliti ovlaštenog inženjera geodezije ili se doškolovati. Na žalost, velika većina fizičkih osoba do danas nije napravila ništa i nije ispunila taj uvjet, odnosno nije došlo do bitnih pomaka po tom pitanju. O objektivnim i subjektivnim razlozima može se samo nagađati. O načinu razrješenja tog problema postoje dijametralno oprečna stajališta.

U današnjim okolnostima i velike i male tvrtke imaju svoje mjesto na tržištu i današnja geodetska operativa ima značajno mjesto u razvoju i napretku geodezije. Uz Geodetski fakultet, Hrvatski geodetski institut, Hrvatsko geodetsko društvo, Državnu geodetsku upravu, Razred geodeta Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu i geodetska operativa ima svoju ulogu u napretku geodetske struke u Hrvatskoj.

Hori Martinić

Drugi stručni susret državnih geodetskih uprava Republike Slovenije i Republike Hrvatske

Dana 20. studenoga 2003. godine održan je Drugi stručni susret državnih geodetskih uprava Republike Slovenije i Republike Hrvatske u mjestu Vivodina nedaleko Ozlja. U okviru susreta direktor Geodetske uprave Slovenije gospodin Aleš Seliškar i ravnatelj Državne geodetske uprave gospodin Željko Bačić potpisali su "Dogovor o razmjeni kartografskog materijala".

Svrha je ovog dogovora razmjena analognih i digitalnih kartografskih podataka potrebnih za izradu službenih topografskih karata, baza podataka i drugih kartografskih proizvoda za područje obiju država, čime se postiže racionalno raspolaganje sredstvima i ažurnost sadržaja kartografskih prikaza. Razmjenom je obuhvaćeno 47 graničnih listova topografske karte mjerila 1:25 000.

Nakon potpisivanja dogovora, direktor Geodetske uprave Republike Slovenije Aleš Seliškar i pomoćnik ravnatelja Državne geodetske uprave Republike Hrvatske Damir Pahić predstavili su kratkoročne i dugoročne programske aktivnosti i ciljeve geodetskih uprava.

Susretu su nazočili Aleš Seliškar, Božena Lipej, Anton Kupic, Jurij Režek, Tatjana Colnar, Andreja Osolnik, Uroš Mladenović, Marijan Podobnikar, Irena Poženel, Franci Bačar i Iztok Vraničar iz Geodetske uprave Republike Slovenije, te Roman Rener, direktor Geodetskega instituta Slovenije.

Iz Državne geodetske uprave Republike Hrvatske prisustvovali su Željko Bačić, Mirko Alilović, Marinko Bosiljevac, Ivan Landek, Damir Pahić, Marija Arnautović, Zoran Vujić, Aleksandar Tošetić, Ljerka Rašić, Dijana Vidas i Jasna Panijan, te ravnatelj Hrvatskoga geodetskog instituta Nevio Rožić.

Nakon stručnog dijela sastanka uslijedio je neformalni dio, koji je započeo kratkom šetnjom Vivodinom i posjetom crkvi sv. Lovre kako bi se gosti upoznali s tim slikovitim krajem. Druženje je nastavljeno uz ručak, a sudionici su se razišli uz dogovor o idućem susretu, koji će organizirati Geodetska uprava Slovenije.

Prije godinu dana održan je prvi susret tih dviju uprava u Trnovcu pri Metliki na području Slovenije. Ovim, drugim susretom, to druženje prerasta u tradiciju, koja će se, nadam se, nastavljati i dalje, jer je to prilika za međusobno upoznavanje ljudi i razgovor o problemima, od kojih su neki slični u obje države. Prvom i drugom susretu nazočili su gotovo isti sudionici, a nastavljanjem održavanja tih susreta sigurno će i drugi djelatnici geodetskih uprava imati priliku upoznati kolege iz susjedne države, čime se olakašava suradnja ne samo Središnjeg ureda Državne geodetske uprave, nego i ispostava s obje strane granice.

Jasna Panijan